

فرم و کالبد در معماری منظر

یک مقدمه دیداری

مؤلف: کاترین دی

ترجمه: حشمت الله عبدالوهابی

سرشناسه دی، کاترین، ۱۹۵۸ - م.

Dee, Catherine

عنوان و نام پدید آور: فرم و کالبد در معماری منظر: یک مقدمه دیداری / مولف کاترین دی؛ ترجمه حشمت الله عبدالوهابی.

مشخصات نشر: تهران، مهرآزان، ۱۳۹۰

مشخصات ظاهری ۱۸۸ ص.: مصور، جدول ۲۱×۲۱ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۵۰-۷۰۷-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: ۲۰۰۱، Form and fabric in landscape architecture: a visual introduction

موضوع: معماری دورنما

موضوع: فضای سبز -- طراحی

شناسه افزوده: عبدالوهابی، حشمت الله، ۱۳۶۵ -، مترجم

رده بندی کنگره: ۱۳۹۰ ف۴/د۹ SB۴۷۲

رده بندی دیوئی: ۷۱۲

شماره کتابشناسی ملی: ۲۲۴۲۲۲۸

نشر: Email: mehraazan@gmail.com

خرید اینترنتی: www.mehraazanbook.com

نام کتاب: فرم و کالبد در معماری منظر

مولف: کاترین دی

مترجم: حشمت الله عبدالوهابی

ناشر: مهرآزان

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: زمستان ۱۳۹۰

تیراژ: ۱۰۰۰

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۵۵۰۷ - ۰۷۲

قیمت: ۶۵۰۰۰ ریال

انتشارات مهرآزان: تهران، میدان انقلاب، خیابان وحید نظری، بین اردیبهشت و کارگر، شماره ۱۵۰، واحد ۲

تلفکس: ۶۶۴۸۳۳۴۶

فروشگاه مهرآزان: خیابان انقلاب، بین قدس و وصال، پلاک ۱۰۰۵ - تلفن: ۸ و ۶۶۴۱۸۲۷۷

فرم و کالبد در معماری منظر

«فرم و کالبد در معماری منظر» یک نگرش دیداری اصیل در رابطه با مطالعه معماری منظر را از طریق ایجاد یک ریخت‌شناسی مبتنی بر کاربرد و تجربه مناظر ارائه می‌دهد. این کتاب مفاهیم زیبایی‌شناسی، فضایی و تجربی را از طریق ارائه ساختاری جستجو می‌کند که به واسطه آن مناظر می‌توانند در طراحی تصور و درک شوند. «کالبد» یک ساختار یکپارچه از تمام منظر است. در حالی که «فرم» به اجزایی اشاره دارد که این کالبد را به وجود می‌آورند. فرم و کالبد به کمک هم یک ریخت‌شناسی مفید منظر را برای توسعه هوشیاری و تفکر فضایی - دیداری در طراحی به وجود می‌آورند. این کتاب بر آن است تا هم اصولی را برای دانشجویان معماری، معماری منظر و طراحی شرح دهد و هم یک منبع جذاب و مداوم برای طراحان محیطی مجرب‌تر باشد.

کاترین دی یک استاد عالی‌رتبه طراحی منظر در کرسی طراحی منظر دانشگاه شفیلد انگلستان است.

تقدیم به:

استاد بزرگ و ارجمند

دکتر ایرج شهروز تهرانی

نقدی درباره معماری منظر

همانطور که مشخص است طراحی و کنترل فضاهای بیرونی در رابطه با احجام فیزیکی شهری و غیرشهری و حتی فضاهای باقیمانده در میان احجام ساخته شده در شهر و حاشیه آن از اهمیت خاصی برخوردار هستند. به همین ترتیب نحوه زندگی در فضاهای باز در مقیاس شهری و بین شهری و روستاها و شهرک‌های کوچک که در حال شکل گرفتن هستند و دارای فضاهای باز و خالی از احجام می‌باشند از نظر اقتصادی به صرفه است و نحوه استفاده از آنها باید به طرز صحیح شناسایی و در رابطه با ارزش‌های زیست محیطی مورد توجه خاص قرار گیرند. در این راستا طراحی این فضاهای سرزمین‌های گوناگون تا حدی مورد توجه قرار گرفته است و پاسخگویی طراحان به آن چنان است که باید به رابطه فضاهای مثبت و منفی در هنگام طراحی مجموعه‌ها جوابگو بوده و اختلافی از نظر ارزش‌ها نداشته باشند.

همانطور که می‌دانیم پس از انقلاب صنعتی در اروپا مسأله پاسخگویی در طراحی فضاهای بین شهری و شهری (پر و خالی) کاملاً از نظر اقتصادی - سیاسی و زیست محیطی مورد توجه خاص قرار گرفته و یکی از مهمترین مسائل طراحی قلمداد گردید. این تغییرات اجتماعی و فرهنگی که در راستای روندی تاریخی می‌باشند و هنوز در حال تکامل هستند را می‌توان نتیجه حرکت بسوی تجدیدی غیر قابل کنترل دانست. خصوصاً در نیمه‌های قرن بیستم، پایه‌های مدرنیسم که می‌توان آنرا در رابطه با پیشرفت‌های علوم فنی و ماشینی شدن سریع و عظیم دانست پایه‌های فرهنگی، زیبایی شناختی، سیاسی و اجتماعی را متأثر نموده و رابطه این ماشینی شدن با مسائل اجتماعی آنقدر چشمگیر بوده که مسائل فرهنگی و محیطی را تا حد زیادی نادیده گرفت. مثلاً در اروپا مسائل زیست محیطی و دخل و تصرف در فضاهای شهری بقدری مورد هجوم تکنیک و تکنولوژی مدرن قرار گرفت که بعد از جنگ جهانی باعث تغییرات و نابسامانی جبران ناپذیری گردید. اما اخیراً (دو دهه اخیر) مسائل زیست محیطی و طراحی فضاهای بیرونی و در نظر گرفتن روابط فضاهای باز و بسته در طراحی مورد توجه قرار گرفت و دست اندرکاران و مسئولین را متوجه خود ساخت.

استفاده از فضا، زمین‌های عمومی و آب و هوا که معمولاً طراحی و حل مسائل شهری و بیرون شهری در آنها مورد توجه قرار نمی‌گرفت تا اندازه ای توجه مسئولین را جلب نمود و دخل و تصرف باصطلاح در آنها را به طرق مختلف تا حدودی مورد بررسی و کنترل قرار دادند. فضاهای خالی که در میان ساختارهای عجیب و غریب قرار می‌گیرند به هیچ وجه در رابطه صحیح با احجام اطراف خود نبوده و خود این فضاها که باید یک محیط تنفس و باز را جهت استفاده از وقت آزاد و فضای سبز عرضه کنند چنان نابسامان و بی‌رویه طراحی می‌گردند که به آنها اهمیتی اصولی داده نمی‌شود. سرانجام در این اواخر دیده شده که طراحی فضای باز به اندازه احجام ساختاری درون آن اهمیت دارد و در این راستا تا حدی به این مهم توجه شده است و همانطور که اطلاع داریم شهرداری‌ها اقدام به تنظیم و طراحی فضاهای باز شهری نموده و در محلات مختلف پارک‌های کوچک و بزرگ احداث کرده‌اند. ولی بایستی توجه داشت صدماتی که تا کنون در طراحی نابسامان این فضاها وارد آمده تقریباً غیر قابل ترمیم است و باید از این پس مسأله طراحی این فضاها را بعنوان مسأله‌ای جدی تلقی نمود و راه‌حلهایی بیابیم که زیبایی محیطی این فضاها جوابی کاملاً صحیح به مسئله باشد. در این صورت می‌توان گفت که این مسائل شامل کلیه محیط‌های شهری و بین شهری بوده و باید در طراحی آن حساسیتی بسیار شدید در طراحان و دست اندر کاران و مردمی که از این فضاها استفاده می‌کنند، بوجود آید و در این صورت راه - حل‌ها می‌توانند صحیح‌تر و پاسخده‌تر باشند.

مهمترین نتایجی که از برخورد ایده‌ها در دهه‌های اخیر مورد توجه است رابطه‌ای انکارناپذیر بین کیفیت زندگی انسان و کیفیت زندگی و فرم فضاهایی است که در آنها کار و زندگی می‌شود و این رابطه فرهنگی - اجتماعی چنان نزدیک است که کیفیت تحرک و گذر از مقاطع موجودیت بشر را در پی دارد. پر واضح است که کیفیت این فضاها باید آن دسته از نیازهای انسانی افرادی که در فضاهای شهری زندگی می‌کنند را دارا باشند و آنقدر پیچیده و مهم است که متأسفانه تاکنون مسئولین و طراحان نتوانسته‌اند به طرز صحیح بدان پاسخگو باشند.

دیدن و توجه به دورنمای شهری و روستایی و کلاً به آنچه که در محیط باز وجود دارد، مسأله تازه‌ای نیست و از دیر باز (سال‌های ۸۰۰ قبل از آن) نظر اولین مسافران که به اقصی نقاط سفر می‌کردند را به خود معطوف داشته و در نوشته‌های باقیمانده حساسیت آنها به این مقوله کاملاً مشهود است. مسأله‌ی محیط بطور کلی در دهه‌های اخیر قرن جدید چنان اهمیت یافت که دانشگاه‌های اروپایی آن را بصورت یک روند آموزشی جداگانه در دانشکده‌های معماری و شهرسازی آزموده و در این راستا برنامه‌ریزی نمودند، تا حدی که آنرا به عنوان تخصص دوره‌های تکمیلی کارشناسی دانشکده معماری و شهرسازی پیش بینی کرده‌اند. کلیت محیط در این راستا نه فقط به عنوان فضای ساختاری مطرح می‌شود، بلکه خود فضایی است که هویت خاص خود را داشته و باید در رابطه با فرضیات محیطی و اجتماعی اقتصادی مورد بررسی و طراحی قرار گیرد و در این طراحی و بررسی کلیه عناصر اعم از علائم پستی بلندی، فضاهای نیمه بسته، فضای سبز و جهت‌های دید و در نهایت کلیه نیروهای مثبت و منفی فضا بعنوان فرضیات در صورت مسأله مورد بررسی و تحلیل قرار می‌گیرند و در پاسخدهی طرح مؤثر خواهند بود.

یکی از مسائل عمده‌ای که باید مورد توجه قرار گیرد، احساس و تشخیص و درک اجتماعی است که در این فضاها زندگی می‌کنند و همانطور که مشخص است این ادراک و زندگی همیشه در حال تحول و در هر محیطی متفاوت است و به همین صورت حتی برای افرادی که بطور موقت در این فضاها زندگی می‌کنند و یا تصمیماتی که باید مسئولین در برنامه‌ریزی اتخاذ کنند متفاوت و در رابطه با هر خواسته و مفاهیم عملکردی آن کاملاً متغیر است. ارزش‌های فرهنگی، سلیقه، تمدن و روش‌های زندگی و غیره که در رابطه با ادراک اهالی آن محیط است و تصمیماتی که در طراحی و ساختارهای آن مطرح می‌گردد متفاوت بوده و باید هریک بطور جداگانه ولی در رابطه با یکدیگر مورد توجه قرار گیرند. بدین ترتیب در رابطه با این ارزش‌ها و نیروها و مفاهیم، تشخیص راه‌حل‌ها در رابطه مستقیم با خواسته‌های کسانی امکانپذیر است که در این محیط‌ها زندگی یا گذر می‌کنند و ایده‌ی فضا و تغییرات آن در زمان و مسایل تاریخی محیط و فرهنگ هویت این مکان‌ها را مشخص می‌نماید.

درک فضا بصورت نحوه‌ی زندگی در آن اصولی را معین می‌کند که زندگی را در رابطه با مفاهیم عملکردی قرار می‌دهد و همین مفاهیم (کانسپت) هستند که باید مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفته و نقاط عطف تصمیمات را به گونه‌ای مشخص نمایند که فقط عملکرد مطرح نگردد، بلکه آنچه در این فضاها اتفاق می‌افتد و زندگی می‌شود خود فرهنگ ساز بوده و بطور مستقیم در روحیه و روند زندگی تأثیر می‌گذارد و بطور غیر مستقیم در آینده‌ی خردسالان و نحوه‌ی زندگی آنان مؤثر واقع گردد. پس بدین ترتیب دخل و تصرف در چنین محیطی مسئولیتی مشخص و مهم است. به گونه‌ای که در دوره‌های تاریخی دور و نزدیک انسان‌ها اثر گذارده و تمدن تاریخی نسل‌ها را متأثر می‌سازد.

شناخت و مسئولیت شرط لازم و عامل اصلی فرآیند طراحی و سیستماتیک کردن مکان می‌باشد و روندی که در نگاهداری و بازسازی سیستماتیک این فضاها باید پیشنهاد گردد، بسیار مهم بوده و نمی‌تواند راه‌حل‌های فرمال و بدون هویت و تصمیمات بی‌رویه در این راستا مورد قبول قرار گیرد.

همانگونه که اشاره شد در کشورهای اروپایی مسأله‌ی زیست محیطی و طراحی شهری در مقیاس منظر در دوره‌های دانشگاهی برنامه‌ریزی شده و در این راستا تخصص‌هایی تحت عنوان PHD ارائه می‌گردد به طوری که طراحی منظر شهری و غیر شهری در رابطه با خواسته‌های عملی مطرح می‌گردد و سیاست برنامه‌ریزی اقتصادی - اجتماعی آن بر عهده‌ی مسئولین امر شهرسازی و برنامه‌ریزی منطقه‌ای می‌باشد. فعالیت و کار (علوم، تکنیک‌ها، هنرها) در منظر سازی نمی‌تواند مانند کاری هنری (LAND ART) یا قرار دادن عناصر و احجام هنری بدون مفهوم باشد و حتی نمی‌تواند با ساختارهای معمارانه‌ی نامربوط در هم آمیزد چون عناصر و احجام معمارانه ساختارهایی هستند که به محیط اضافه می‌شوند و با قرار گرفتن در محل خود به فرم زندگی محیط کمک می‌کنند ولی محل و هویت واقعی در آنها تمام نمی‌شود.

طرح و اداره کردن فضا راهنمایی است که تغییرات آن راه‌حل‌هایی را ارائه می‌دهد و در بعضی مواقع آزاد کردن فضا یا برداشتن بعضی عناصر می‌تواند در طول زمان به تغییراتی منجر گردد که در بدو امر غیر قابل پیش‌بینی معمارانه می‌باشد. مانند تنظیم فضاهای سبز و باغ سازی که نقشه و راهنمای آن به معنی واقعی طرح و نقشه محیط است. رابطه‌ی بین تصور فضایی و تمرکز فکری را می‌توان راهنمایی جهت فعالیت و عمل نگه داری از سرمایه‌ی طبیعی که مانند عناصر زنده که در طول زمان قابل تغییر و تحول هستند، بدانیم و آنرا نمی‌توان با طراحی، کارگاه ساختمانی و ساختارهای معمارانه مقایسه کرد.

فهرست

۳۹	فرم فضاها	۱۱	مقدمه
۴۰	تفسیر فرم‌های موجود	۱۱	درباره این کتاب
۴۰	هندسه	۱۲	نحوه استفاده از این کتاب
۴۱	استعاره	۱۴	کالبد منظر
۴۱	نمادگرایی	۱۵	مفاهیمی برای طراحی مناظر
۴۲	کاربرد فرم‌های طبیعی و انتزاعی	۱۶	منظر عمومی
۴۳	الگوی اولیه	۱۷	فرآیندها و سیستم‌های منظر
۴۳	اصالت	۱۸	منظر و مردم
۴۳	نمونه‌های تاریخی	۱۹	مناظر منطقه‌ای
۴۴	محصور کردن فضاها	۲۰	شهرها و حومه شهرها
۴۴	محسوریت و درجات نفوذپذیری	۲۰	حوزه‌های شهری
۴۵	محسوریت و ویژگی فضاها	۲۱	ارتباطات و فضای سبز شهری
۴۵	محسوریت و خرد اقلیم	۲۲	مدل‌های طراحی و کیفیات فضایی
۴۶	فضاها و لبه‌ها	۲۲	پاسخدهی
۴۷	مقیاس فضاها	۲۲	اصالت
۴۸	مقیاس انسانی	۲۳	بازیافت در مقابل لوح سفید
۴۸	مقیاس و مفهوم	۲۳	یکپارچگی و استحکام
۴۹	وسعت تا صمیمیت	۲۴	اسرارآمیز بودن، خوانایی، پیچیدگی و پیوستگی
۵۰	تناسبات فضاها	۲۵	وحدت و گوناگونی
۵۰	اجرا کردن تناسبات	۲۵	نظریه انتظار و پناهگاه
۵۱	محسوریت کم ارتفاع و مرتفع	۲۶	تمامیت و یکپارچگی
۵۲	ارتباطات فضایی	۲۷	طراحی یکپارچه فضاها
۵۲	سلسله مراتب فضاها	۲۷	یک نمونه از طراحی یکپارچه
۵۲	ارتباطات فضایی توپوگرافیکی	۲۹	یکپارچگی فضاها و مسیرها
۵۳	تشابه و کنتراست فضاها	۳۱	یکپارچگی فضاها، مسیرها، لبه‌ها، آستانه‌ها و کانون‌ها
۵۴	یک نمونه از ارتباطات فضایی	۳۲	یکپارچگی توپوگرافی، پوشش گیاهی، ساختارها و آب
۵۵	فضاهای توپوگرافیکی	۳۴	فضاها
۵۵	طراحی توپوگرافیکی	۳۵	تعاریف
۵۶	همواری و درجات نفوذپذیری	۳۶	صفحات زمین، «دیوار» و «آسمان»
۵۷	خاکبرداری و خاکریزی	۳۷	صفحات طراحی و عناصر منظر
۵۸	گودال‌ها و فرورفتگی‌ها	۳۸	تجربه و استفاده مردم از فضاها
۵۹	تپه‌ها و کوه‌ها		

۸۸.....	مسیرها، فضاها و لبه‌ها	۶۰.....	جلگه‌های مرتفع
۸۹.....	مسیرها به عنوان فضاها	۶۱.....	تراس‌ها
۹۰.....	فرم	۶۲.....	فضاهای زیرزمینی
۹۰.....	مولدهای فرم	۶۳.....	فضاهای گیاهی
۹۱.....	محور و مسیر پر پیچ و خم	۶۴.....	نقش‌های محیطی و بوم شناختی پوشش گیاهی
۹۲.....	درجات محصوریت	۶۵.....	بیشه‌ها
۹۳.....	مسیرهای توپوگرافیکی	۶۶.....	فضای جنگلی و جنگل‌های رسمی
۹۳.....	درجات نفوذ	۶۷.....	پارک جنگلی
۹۳.....	لبه مسیرها	۶۸.....	حصارها و پرچین‌های گیاهی
۹۴.....	مسیرهای برشی	۶۸.....	فرش گیاهی
۹۵.....	مسیرهای برجسته	۶۹.....	سقف‌های برگ پوش
۹۶.....	مسیرهای زیگزاگی و مارپیچی	۷۰.....	فضاهای ساختاری
۹۷.....	مسیرهای پلکانی، پلکان‌ها و رمپ‌ها	۷۱.....	میادین عمومی
۹۸.....	مسیرهای گیاهی	۷۲.....	حیاط‌ها
۹۹.....	کوچه باغ	۷۳.....	دیوارها و باغ‌های دیواردار
۱۰۰.....	مسیرهای جنگلی	۷۴.....	ساختارهای محصور کننده نفوذپذیر
۱۰۱.....	تونل‌های سبز	۷۵.....	سایبان
۱۰۲.....	پیاده‌روهای پرچین‌دار	۷۶.....	کف‌ها
۱۰۲.....	کف‌های چمنی و گیاهی و مسیرهای مرغزار	۷۷.....	فضاهای آبی
۱۰۳.....	مسیرهای ساختاری	۷۷.....	دریاچه‌ها و فضاهای آبی
۱۰۳.....	خیابان‌ها	۷۸.....	استخرها و تالاب‌ها
۱۰۴.....	«فرعی‌ها»	۷۹.....	دیوارهای آبی و آب جاری
۱۰۵.....	مسیرهای زمینی	۸۰.....	خندق‌ها - آب به عنوان عنصر محصور کننده
۱۰۵.....	مسیرهای بالا آمده	۸۱.....	مسیرها
۱۰۶.....	گذرگاه‌های سرپوشیده	۸۲.....	تعاریف
۱۰۷.....	مسیرهای آبی	۸۳.....	تجربه و استفاده مردم از مسیرها
۱۰۷.....	طراحی مسیرهای مجاور آب	۸۳.....	حرکت، یک تجربه پویا از منظر
۱۰۸.....	رودخانه‌ها و کانال‌ها در محیط‌های شهری	۸۴.....	کاربران، کاربردها و شیوه‌های متفاوت حمل و نقل
۱۰۸.....	محوطه‌های آبی خطی	۸۴.....	مسیرهای رسمی و غیر رسمی
۱۰۹.....	لبه‌ها	۸۵.....	سلسله مراتب و رویداد
۱۱۰.....	تعاریف	۸۵.....	وارد شدن و ترک کردن محل
۱۱۱.....	استفاده و تجربه مردم از لبه‌ها	۸۶.....	گذرهای بومی
		۸۷.....	سیستم‌ها و سلسله مراتب مسیر
		۸۷.....	شبکه‌ها، گره‌ها و کانون‌ها

۱۳۰.....	سواحل شنی	۱۱۲.....	لبه‌ها به عنوان مکان‌های اجتماعی
۱۳۱.....	سکوها، پیاده‌روهای چوبی ساحلی و اسکله‌ها	۱۱۳.....	وجه مشترک معماری و منظر
۱۳۲.....	گردشگاه‌ها	۱۱۴.....	رابط‌های عمومی، خصوصی و نیمه خصوصی
۱۳۳.....	تالاب‌ها و مکان‌های حاشیه آب	۱۱۵.....	کناربوم
۱۳۴.....	کانون‌ها	۱۱۶.....	معانی لبه
۱۳۵.....	تعاریف	۱۱۶.....	افق‌ها
۱۳۶.....	تجربه و استفاده مردم از کانون	۱۱۷.....	لبه‌ها و فضاها، مسیرها، آستانه‌ها و کانون‌ها
۱۳۶.....	نقش کانون‌ها به عنوان مقصد فضاها و مسیرها	۱۱۸.....	فرم‌ها
۱۳۷.....	مکان‌های گردهمایی	۱۱۸.....	لبه‌های صاف و ناهموار و همجواری آنها
۱۳۸.....	کانون‌ها و فضاها	۱۱۹.....	پیوندگاه
۱۳۸.....	فضاهای کانونی	۱۱۹.....	موانع عمودی و غیر عمودی
۱۳۸.....	کانون‌ها و لبه‌ها	۱۲۰.....	سطوح شیبدار
۱۳۹.....	مجسمه‌های عمومی	۱۲۰.....	ریتم، سلسله مراتب و تکرار
۱۳۹.....	ساختمان‌ها به عنوان کانون	۱۲۱.....	لبه فضاها، فرعی - طاقچه‌ها
۱۳۹.....	شاخص‌ها برای جهت‌یابی	۱۲۲.....	لبه‌های توپوگرافیکی
۱۴۰.....	مقیاس کانون	۱۲۲.....	لبه‌های گوشواره‌ای
۱۴۰.....	کانون پنهان	۱۲۲.....	لبه‌های پشته
۱۴۱.....	کشتراست	۱۲۳.....	سکوها
۱۴۱.....	عمودیت فرم	۱۲۳.....	پل‌ها
۱۴۲.....	مرکزیت و جدایی فرم	۱۲۳.....	نهرها
۱۴۲.....	یکتایی فرم	۱۲۴.....	پله به عنوان لبه
۱۴۳.....	کانون‌های توپوگرافیکی	۱۲۴.....	پرتگاه‌ها و صخره‌ها
۱۴۳.....	تپه‌ها، صخره‌های بلند و کوه‌ها	۱۲۵.....	لبه‌های گیاهی
۱۴۴.....	گودال‌ها و دهانه‌های آتشفشانی	۱۲۵.....	لبه‌های نرم و ترکیبی
۱۴۵.....	نقاط و جاده‌های انشعابی	۱۲۶.....	لبه‌های جنگلی
۱۴۶.....	کانون‌های گیاهی	۱۲۶.....	کوچه‌باغ به عنوان مکانی برای زیستن
۱۴۶.....	درختان منفرد	۱۲۷.....	لبه‌های پرچین و بوته‌ای
۱۴۶.....	درختان گروهی	۱۲۷.....	لبه‌های چمنی
۱۴۷.....	فرم‌های درخت‌آرایی	۱۲۸.....	لبه‌های ساختاری
۱۴۸.....	کانون‌های ساختاری	۱۲۸.....	وجه مشترک ساختار و منظر
۱۴۸.....	ساختمان‌ها	۱۲۸.....	ستون‌ها و ایوان‌های ستوندار
		۱۲۹.....	دیوارهای پشت‌بند و دندان‌های
		۱۲۹.....	ساختارهای نفوذپذیر
		۱۳۰.....	لبه‌های آبی

۱۴۹	ساختارهای بازمانده، تماشایی و نامتعارف	۱۴۹	فضاهای بیرونی ساختاری
۱۴۹	صخره‌ها و سنگ‌های ایستاده	۱۴۹	سنگفرش
۱۵۰	مجسمه	۱۴۵	تراس‌ها
۱۵۱	کانون‌های آبی	۱۶۶	آستانه‌های آبی
۱۵۱	فواره‌ها	۱۶۶	خلیج و بندرگاه
۱۵۲	آبشارها	۱۶۶	عرشه‌ها و سکوها
۱۵۲	چشمه‌ها، حوض‌ها و چاه‌ها	۱۶۷	حضور آب در فضاهای ورودی و استراحت
۱۵۳	آستانه‌ها	۱۶۸	جزئیات
۱۵۴	تعاریف	۱۶۹	تعاریف
۱۵۵	تجربه و استفاده مردم از آستانه‌ها	۱۷۰	تجربه و استفاده مردم از جزئیات منظر
۱۵۶	فضاهای ورودی، فضاهای انتظار بیرونی	۱۷۱	جزئیات طراحی شده و ادراک
۱۵۶	دروازه‌ها	۱۷۲	بافت، رنگ، نقش و نور سطح
۱۵۷	فضاهای ورودی ساختمان	۱۷۲	نقش
۱۵۷	فضاهای ورود، توقف و استراحت	۱۷۲	بافت
۱۵۸	فضاهای «میانی»	۱۷۳	رنگ
۱۵۸	فضاهای «غیر رسمی»	۱۷۳	نور
یک فضای کوچک ارتباط دهنده فضاهای بزرگتر از طریق		۱۷۴	مبلمان
یک لبه	۱۵۸	۱۷۴	محل استقرار
پنجره‌ها و قاب‌ها	۱۵۹	۱۷۵	جزئیات خاک و سنگ
مکان‌های بین زمین و آسمان	۱۵۹	۱۷۵	دیدن
آستانه‌های توپوگرافیکی	۱۶۰	۱۷۵	لمس کردن
دروازه‌های توپوگرافیکی	۱۶۰	۱۷۵	شنیدن
پله‌ها و پاگردها	۱۶۱	۱۷۵	بویدن
گودال‌ها	۱۶۱	۱۷۶	جزئیات گیاهی
آستانه‌های گیاهی	۱۶۲	۱۷۶	تغییر و زمان
آستانه‌های سبز	۱۶۲	۱۷۶	دیدن
دروازه‌های سبز	۱۶۲	۱۷۶	لمس کردن
پنجره‌ها و قاب‌ها	۱۶۳	۱۷۶	شنیدن
سایبان‌های درختی	۱۶۳	۱۷۷	بویدن
آستانه‌های ساختاری	۱۶۴	۱۷۷	چشیدن
دروازه‌های ساختاری	۱۶۴	۱۷۸	جزئیات ساختاری
		۱۷۸	دیدن

۱۷۹	لمس کردن.....
۱۷۹	شنیدن.....
۱۷۹	بویدن.....
۱۸۰	جزئیات آبی.....
۱۸۰	دیدن.....
۱۸۰	شنیدن.....
۱۸۱	لمس کردن.....
۱۸۱	چشیدن و بویدن.....
۱۸۳	کتابخناسی.....
۱۸۴	منابع مطالعه بیشتر.....
۱۸۴	منابع عکس ها.....

درباره این کتاب

معماری منظر در بر گیرنده سازماندهی فضاهای بیرونی به منظور رویارویی با نیازها و خواسته های انسانی می باشد در حالی که از محیط های طبیعی حمایت کرده و آنها را ارتقا می بخشد. منظرها معمولاً به خاطر روش های متنوع استفاده توسط افراد مختلف به عملکرد نیاز دارند. هدف طراح ایجاد مکان هایی است که با نیازهای کاربردی، زیبایی شناسی، فرهنگی، زیست محیطی و اجتماعی سازگار باشند.

این کتاب بر آن است تا هم اصولی را برای دانشجویان معماری، معماری منظر و طراحی شرح دهد و هم یک منبع جذاب و مداوم برای طراحان محیطی مجرب تر باشد.

نگرش ریخت شناسی به طراحی

تا موقعی که منظرها سیستم های زنده، پویا و «بیو فرهنگی» باشند، می توانند به عنوان «ساختارهای» پیچیده ی فضایی تصور شوند. هدف این کتاب ترویج توسعه سه بعدی طراحی احساسی از طریق کشف و تعریف فرم فیزیکی منظر به عنوان «مصالح» طراحی است. «کالبد» به ساختار فضایی یکپارچه کل منظر اشاره دارد (و نیز مفهوم طرح)، در حالی که «فرم» به اجزا یا بخش هایی اشاره دارد که این کالبد را به وجود می آورند. فرم و کالبد به کمک هم نوعی ریخت شناسی منظر به وجود می آورند که برای تفکر و پاسخدهی طراحی دیداری - فضایی سودمند است.

ریخت شناسی در ۷ بخش سازماندهی شده است. نخستین بخش با عنوان کالبد منظر، به منظرها به عنوان یک کل یکپارچه نظر می کند و کیفیت های مطلوب طراحی را تعریف می کند. پنج بخش بعدی فضاها، مسیرها، لبه ها، کانون ها و آستانه ها را توضیح می دهند. این پنج بخش از طریق بازشناسی فرم ها در منظر گرد آمده اند و به وسیله مردم به روش های گوناگون و برای اهداف خاص آزموده و مورد استفاده قرار گرفته اند و از اینرو به توجه خاص طراحان نیاز دارند. بخش پایانی با عنوان جزئیات به اجرای منظر حسی، لمسی و «تکمیلی» اشاره دارد. این کتاب به سه بخش تقسیم شده است و در اصل کتابی است که به ارتباطات، کل و یکپارچگی این بخش ها اشاره دارد.

یک نگرش تجربی به طراحی

کتاب حاضر یک رویکرد «تجربی» را برای طراحی پیشنهاد می کند. این بدان معناست که تجربه انسانی از منظر به شکل گیری مفاهیم در کتاب و فهم طراحی کمک می کند. همچنین به این معناست که توضیح تصاویر نه فقط با ریخت شناسی منظر بلکه با تجربه این ریخت شناسی نیز ارتباط برقرار می کند. این هدف طراحان را به ایجاد ارتباط بین تجربه و طراحی ترغیب می کند. ایده های فیزیکی و فضایی در این کتاب بر اساس تجربه های تدریس معماری منظر و تجارب شخصی من از منظر است: حرکت در میان آن، توقف، نگرستن، احساس کردن، چشیدن، سخن گفتن، خوردن، پناه آوردن و به خاطر آوردن. آنها همچنین شدیداً آگاهانه از طریق طیف وسیعی از نظریه پردازان طراحی و نویسندگان علاقمند به تجربه و استفاده انسان از مکان ها شکل گرفته اند. کتابشناسی و بخش مطالعه بیشتر در پایان کتاب برخی قابلیت های اساسی آن را معرفی می کنند.

یک نگرش دیداری به طراحی

معماران منظر در اصل طراحی را از طریق اطلاعات دیداری - فضایی آموخته اند. از اینرو این کتاب یک راهنمای دیداری است. این کتاب ابعاد فیزیکی و مفهومی منظرها و طراحی از طریق ترسیمات را جستجو می کند. این کتاب یک فرآیند طراحی را تعریف یا تشریح نمی کند. در عوض یک ساختار و روایت تفسیری دیداری را عرضه می کند که به واسطه آن منظرها می توانند در طراحی تفسیر، درک و تصور شوند. ارزش ترسیمات همچنین به توانایی آنها برای شرح دادن تصاویر مصنوعی باز می گردد که هنوز هم در فعالیت های معماری منظر مفید هستند (علاوه بر دیگر رسانه های دیداری، شامل تصاویر دیجیتال). حاشیه نویسی های دستی لایه هایی از معانی را به ترسیمات اضافه می کنند، بیشتر اوقات فعالیت ها و احساسات جداگانه به وسیله فرم های برجسته منظر به هم مربوط می شوند. این کتاب بر آنست که مفهوم معماری منظر تجربی را تقویت کند.

المان های منظر و ریخت شناسی

المان های منظر شامل «شکل زمین» یا «ریخت شناسی»، «پوشش گیاهی»، «آب» و «ساختارها» به عنوان مصالح

ساختن مکان‌ها مورد بررسی قرار می‌دهد.

فضاها

بخش فضاها، محصوریت و تعریف بخش‌های متمایز زمین برای فعالیت‌های انسانی را مورد بحث قرار می‌دهد. فضاها ابزارهای اساسی هستند که مناظر از طریق آنها سازمان یافته، درک شده، مورد استفاده قرار گرفته و تجربه می‌شوند. ملاحظات طراحی در ایجاد فضاها را توضیح می‌دهد. این بخش پس از بررسی نمونه‌های متفاوت چگونگی امان‌های منظر ممکن است برای ایجاد فضاها در منظر مفید واقع گردد.

مسیرها

بخش مسیرها طراحی فضاها را خطی حرکتی در منظر را مورد بررسی قرار می‌دهد. در اینجا بر محیط‌های پیاده روی تأکید می‌شود. مسیرها نیز مانند فضاها فرم‌های اساسی در طراحی هستند و بر کاربرد و تجربه منظر تأثیر می‌گذارند. ملاحظات طراحی مسیرها معین و با یک کاوش جزئی‌تر پتانسیل طراحی عناصر منظر در ایجاد مسیرها دنبال شده است.

لبه‌ها

این بخش مکان‌های انتقالی خطی را مورد بررسی قرار می‌دهد که یک بخش فضا یا منظر را به دیگری منتهی می‌سازند. در طراحی اغلب مورد غفلت واقع می‌شوند، لبه‌ها به علت یکپارچگی و عملکردهای اجتماعی‌شان اجزای ساختاری اصلی منظر هستند. ملاحظات طراحی دوباره به همراه نمونه‌هایی از کاربرد عناصر منظر در طراحی لبه‌ها مورد بازشناسی قرار گرفته‌اند.

کانون

«کانون» به فرم‌ها یا مکان‌های مجزا، متضاد یا متمایزی اشاره دارد که به علت امتیاز دیداری‌شان دارای عملکردهای فرهنگی، اجتماعی، کاربردی و جهت‌یابی هستند. عملکردها و کیفیات طراحی کانون مورد توجه قرار گرفته‌اند و نمونه‌های ارائه شده استفاده از عناصر منظر به عنوان کانون را نشان می‌دهند.

آستانه‌ها

آستانه‌ها به عنوان فضاها یا فرم‌های کوچک متمایزی در منظر تعریف می‌شوند که، همانند لبه‌ها، عملکرد انتقالی و تکمیلی دارند. آستانه‌ها برخلاف لبه‌ها مرکزیتی بیشتری نسبت به فرم‌های فضایی خطی دارند و دامنه وسیع و متنوعی از کاربردها

فیزیکی اساسی تفسیر و تصور شده‌اند و طراحان به کمک آنها فرم و کالبد منظر را به وجود می‌آورند. هر یک از بخش‌های ریخت‌شناختی نمونه‌هایی از چگونگی این عناصر در ایجاد فرم‌های منظر را با هم ترکیب می‌کند. تا زمانی که در طراحی، یکپارچگی دقیق توپوگرافی، پوشش گیاهی، آب و ساختارها اهمیت دارد، آنها به طور مصنوعی به منظور شناخت پتانسیل طراحی‌شان از یکدیگر مستقل فرض می‌شوند.

نحوه استفاده از این کتاب

کاربردهای اساسی

این کتاب می‌تواند به روش‌های گوناگونی مورد استفاده قرار گیرد، کاربردهای اصلی آن عبارتند از:

- برای فراهم نمودن یک استخوان‌بندی مفهومی (ریخت‌شناسی هفت بخشی) برای درک تجربه، کاربرد و ساختار منظر توسط طراحان
- به عنوان یک کتاب مرجع برای ملاحظات طراحی مربوط به ایجاد و یکپارچگی فضاها، مسیرها، لبه‌ها، آستانه‌ها، کانون‌ها و جزئیات
- به منظور ارائه نمونه‌ها و منبع الهام برای روش‌هایی که در آنها عناصر توپوگرافی، پوشش گیاهی، ساختارها و آب ممکن است در طراحی مورد استفاده قرار گیرند.

بخش‌ها

هدف، مفهوم و ساختار بخش‌های هفتگانه ریخت‌شناختی در اینجا به طور خلاصه آورده شده است. هر بخش کتاب با یک مقدمه و مجموعه‌ای از تعاریف فرم منظر شناخته شده در آن بخش آغاز می‌شود.

کالبد منظر

این بخش از کتاب یک دیدگاه وسیع از منظر و فرآیندهای منظر را به عنوان زمینه‌ی طرح ارائه می‌کند. دامنه‌ای از کیفیات را که ملاحظات مطلوب مناظر از قبیل نیرومندی، رمز و راز و گوناگونی هستند را تعریف و تشریح می‌کند. سپس - از طریق یک طیف از انواع متفاوت مناظر طراحی شده - یکپارچگی کلی فضاها، مسیرها، لبه‌ها، کانون‌ها و آستانه‌ها و یکپارچگی فرم زمین، پوشش گیاهی، ساختارها و آب را برای

و تجارب اجتماعی و فرهنگی را تحت الشعاع قرار می‌دهند. ملاحظات طراحی مرتبط با این کاربردها تعریف شده‌اند و به دنبال آن مثال‌هایی از آستانه‌های به وجود آمده به وسیله آلمان‌ها منظر آورده شده است.

جزئیات

جزئیات در مورد مقیاس «بی‌واسطه»، تماسی و «از نزدیک» منظر، تجربه و ملاحظات طراحی این مقیاس بحث می‌کند. این بخش به طور خلاصه پتانسیل‌های احساسی زمین و صخره، پوشش گیاهی، ساختارها و آب به عنوان عناصر طراحی را مورد بررسی قرار می‌دهد.

ترسیمات و توضیح آنها

حاشیه نویسی ترسیمات وضعیتی هم ارز با متون سراسر کتاب دارد و نباید به عنوان توضیحات «اضافه» در نظر گرفته شوند. توضیح ترسیمات مکان‌های فرضی و واقعی را همراه با توضیحات کار هنرمندان شرح می‌دهد. برخی از ترسیمات برای توضیح یک ایده شکل گرفته در طول فرایندهای نگارش ترسیم شده‌اند، در حالی که در زمان دیگری نوشته‌های ادغام شده با ترسیمات به آنها اضافه شده است. عامل مهم در تفسیر نوشته‌ها این است که آنها بر آنند تا به روش‌های متنوعی مورد استفاده قرار گیرند و باید طراحان را در «آنچه که باید از تصاویر بیاموزند» یاری دهند. ترسیمات بیشتر (نه منحصرأ) مناظر شهری و میانه‌ای «غربی» را توضیح می‌دهند. آنها اهمیت و ارزش فردی مکان‌ها را نشان می‌دهند، اما خواننده را به پرسش در مورد فرضیات و مقادیر و می‌دارند که ناگزیر تلویحی و نمایشی هستند و فهم تصاویر را بیشتر می‌کنند.

ساختار کتاب

ساختار کتاب می‌تواند به روش خطی یا غیر خطی مورد استفاده قرار گیرد. می‌تواند در جنبه‌های خاص «غرق شود»، یا به کلی به عنوان یک استخوان‌بندی مفهومی مورد استفاده قرار گیرد.